

Armon yllättämänä

”Koska portto Rahab uskoi, hän välttyi kuolemasta yhdessä niskoittelijoiden kanssa, sillä hän oli ottanut tiedustelijat ystävinä vastaan.” (Hepr. 11:31.)

Avaintekstit:

Joos. 2:1–21;
4. Moos. 14:1–12;
Hepr. 11:31;
2. Moos. 12:13;
Joos. 9;
Neh. 7:25.

Miksi tein tämän taas? Ehkä me kaikki olemme lausuneet nämä sanat. Loppujen lopuksi historia ei ainoastaan toista itseään, vaan niin tekee myös ihmiskunta yleensä, ja me itse erityisesti. Kuinka usein toistamme samaa virheitä!

Israelilla on toinen mahdollisuus päästä luvattuun maahan, ja Joosua ottaa tämän tehtävän vakavasti. Ensimmäinen askel on saada selkeä käsitys siitä, mitä heillä on edessään. Hän lähettää kaksi vakoojaa hakemaan hänelle arvokasta tietoa maasta: sen puolustusjärjestelmästä, sotilaallisesta valmiudesta, vesivaroista ja väestön asenteesta maahan hyökkääviä joukkoja kohtaan.

Voisi luulla, että Jumalan lupaus antaa maa israelilaisille ei vaatinut heiltä minkäänlaisia ponnisteluja. Kuitenkin vakuutus jumalallisesta tuesta ei syrjäytä ihmisen vastuuta. Israel seisoo toistamiseen Kanaaninmaan rajalla. Odotukset ovat korkealla, mutta edellisen kerran, kun Israel oli samalla rajalla ja sillä oli sama tehtävä, se johti surkeaan epäonnistumiseen.

Tällä viikolla tutkimme kahta Joosuan kirjan kiehtovinta kertomusta ja löydämme niiden merkityksen uskomme kannalta tänä päivänä. Jumalan armolla on rajattomat mahdollisuudet yllättää meidät.

11.10. Senioripäivä

Tämä tutkistelu on sapatiksi 11.10.2025

TOINEN MAHDOLLI- SUUS

Lue Joos. 2:1 sekä 4. Moos. 13:1-2, 25-28, 33 ja 14:1-12. Miksi Joosua aloitti luvatus maan valloitustehtävän lähettämällä vakoojia?

Paikka, josta kaksi vakoojaa lähetetään, oli Sittim. Nimi tarkoittaa akasialehtoa. Tapahtuma muistuttaa meitä kahdesta negatiivisesta jaksosta Israelin historiassa.

Ensimmäinen on toinen vakoilukertomus (ks. 4. Moos. 13), jossa on läsnä samat olennaiset elementit: vakoojien lähettäminen, vakoojien salainen tunkeutuminen vihollisen alueelle, vakoojien paluu, vakoojien raportti havainnoistaan ja päätös toimia raportin perusteella.

Toinen tapahtuma Sittimissä edustaa yhtä israelilaisten uhmakkaimmista tavoista rikkoa liitto sekä palvella epäjumalia, kun he Bileamin yllyttäminä alkoivat elää irstaasti moabilaisnaisten kanssa ja palvoivat heidän jumaliaan (4. Moos. 25:1-3; 4. Moos. 31:16). Tässä yhteydessä nimi Sittim luo poikkeuksellisen jännitteen koko kertomuksen lopputuloksen suhteen. Onko edessä jälleen yksi epäonnistuminen luvatus maan rajalla? Vai johtaako se ikivanhan lupauksen kauan odotettuun täyttymykseen?

Lue Joh. 18:16-18, 25-27 ja Joh. 21:15-19. Millaisia yhtäläisyyksiä huomaat Israelille kansakuntana ja Pietarille annettun toisen mahdollisuuden välillä?

Jumala on toisten mahdollisuuksien Jumala (ja useampienkin!). Raamattu kutsuu toista mahdollisuutta (ja useampiaakin!) "armoksi". Armo on yksinkertaisesti sen vastaanottamista, mitä emme ansaitse. Raamatun opetus on täynnä armon käsitettä (vrt. Room. 5:2; Ef. 2:8; Room. 11:6). Jumala tarjoaa armollisesti jokaiselle mahdollisuuden uuteen alkuun (Tit. 2:11-14). Pietari itse koki tämän armon ja kehotti seurakuntaa kasvamaan armossa (2. Piet. 3:18). Uutinen muuttuu vielä paremmaksi: me saamme paljon enemmän kuin toisen mahdollisuuden, eikö niin? (Missä olisimme, jos emme saisi?)

Mitä uuden mahdollisuuden saaminen sekä Kanaaninmaan valloituksessa että Pietarin elämässä pitäisi opettaa meille siitä, miten meidän tulisi osoittaa armoa sitä tarvitseville?

ARVOA ODOT- TAMAT- TOMISSA PAIKOISSA

Lue Joos. 2:2-11, Hepr. 11:31 ja Jaak. 2:25. Mitä nämä tekstit kertovat meille Rahabista?

Rahabin kertomuksessa keskeistä on valhe, jonka hän kertoi suojellakseen vakoojia. Hän oli osa äärimmäisen syntistä yhteiskuntaa, mikä lopulta johti Jumalan päätökseen tuomita tuo yhteiskunta (1. Moos. 15:16; 5. Moos. 9:5; 3. Moos. 18:25-28). Vaikka Uudessa testamentissa kehutaankin Rahabin uskoa, yksikään kohta ei tue kaikkea, mitä Rahab teki, eikä yksikään oikeuta hänen valehteluaan.

Hepr. 11:31 vahvistaa, että Rahab pisti toivonsa vakoojiin turmeltuneen kulttuurinsa sijasta. Jaak. 2:25 kehuu häntä siitä, että hän tarjosi majoituksen kahdelle israelilaiselle vakoojalle ja antoi heille ohjeet, miten palata takaisin turvallista reittiä pitkin. Rappeutuneen kulttuurin keskellä Jumala näki armossaan uskon kipinän, jonka kautta hän saattoi pelastaa Rahabin tämän synneistä huolimatta. Jumala oli suosiollinen Rahabille, koska hän uskoi ja valitsi kuulua Jumalan kansaan – mutta Jumala ei koskaan kehunut kaikkea, mitä Rahab teki. Jumala arvosti Rahabia hänen rohkeutensa, uskonsa, pelastuksen välittäjänä olemisensa ja Israelin Jumalan valitsemisen vuoksi.

Nähtyään, mitä oli tapahtumassa, Rahab julisti: ”– – sillä Herra, teidän Jumalanne, on sekä taivaan että maan valtiias.” (Joos. 2:11.) On merkittävää kuulla kanaanilaisen naisen tunnustavan, että Jahve on ainoa Jumala, varsinkin katolla, jossa hänen pakanallisessa uskonnossaan rukoukset yleensä esitettiin heidän uskomilleen jumalille taivaissa.

Rahabin käyttämä ilmaus on aiemmin esiintynyt vain siinä yhteydessä, kun puhutaan Jumalan yksinoikeudesta olla palvelonnan kohde (2. Moos. 20:4; 5. Moos. 4:39; 5. Moos. 5:8). Rahabin sanat todistavat harkitusta, tietoisesta valinnasta tunnustaa, että israelilaisten Jumala on ainoa oikea jumaluus. Hänen tunnustuksensa osoittaa, että hän ymmärtää Jumalan suvereenisuuden ja Jerikon tuomion välisen läheisen yhteyden.

Hänen valintansa huomioi sen, että Jahven tuomion valossa oli vain kaksi vaihtoehtoa: jatkaa kapinaa häntä vastaan ja tuhoutua tai antautua uskon kautta. Valitsemalla israelilaisten Jumalan Rahabista tuli esimerkki siitä, mikä olisi voinut olla kaikkien Jerikon asukkaiden kohtalo, jos he olisivat kääntyneet Israelin Jumalan puoleen armoa anoen.

UUSI LIITTOU- TUMINEN

Lue Joos. 2:12-21 ja 2. Moos. 12:13, 22-23. Miten Toisen Mooseksen kirjan tekstit auttavat sinua ymmärtämään vakoojien ja Rahabin välistä sopimusta?

Rahabin ehdotus on hyvin selkeä: elämä elämästä ja ystävällisyys ystävällisyydestä. Sanalla *ḥāsād*, käännetty sanalla "laupeus" (Joos. 2:12, VKR), on niin rikas merkitys, että sitä on vaikea ilmaista yhdellä sanalla muissa kielissä. Se viittaa ensisijaisesti liittoon kuuluvaan lojaalisuuteen, mutta siihen sisältyy myös käsitys uskollisuudesta, armosta, hyväntahtoisuudesta ja ystävällisyydestä.

Rahabin sanat muistuttavat Jumalan sanoja Israelia kohtaan: "Jos te tottelette näitä säädöksiä, noudatatte niitä ja seuraatte niitä, niin Herra, sinun Jumalasi, pitää liittonsa ja on laupias sinulle, niinkuin hän valalla vannoen on sinun isillesi luvannut." (5. Moos. 7:12, VKR.)

On mielenkiintoista, että samassa luvussa (5. Moos. 7) määrätään kanaanolaisia koskevista kielloista (*herām*). Tässä on Rahab, kieltojen alainen kanaanolainen, ja silti hän omistaa itselleen orastavan uskonsa kautta lupaukset, jotka annettiin israelilaisille. Tämän seurauksena hän pelastuu.

Ensimmäiseksi vakoojien ja Rahabin välisestä keskustelusta tulee väistämättä mieleen pääsiäisjuhla Egyptistä lähdön yhteydessä. Siellä, jotta israelilaiset olisivat turvassa, heidän täytyi pysyä kodeissaan ja merkitä talojensa ovenpielet ja oven kamana uhrilampaan verellä.

"Ja veri olkoon niiden talojen merkinä, joissa te olette, sillä kun minä näen veren, menen ohitsenne. Minä kuritan vain egyptiläisiä, eikä tämä vitsaus satu teihin." (2. Moos. 12:13; ks. myös 2. Moos. 12:22-23).

"Kuuliaisuudellaan kansa osoittaisi uskonsa. Samoin kaikkien niiden, jotka toivovat pelastuvansa Kristuksen veren ansiosta, tulisi käsittää, että heidän itsensäkin on tehtävä jotakin pelastuakseen. Vaikka yksin Kristus voikin lunastaa meidät rikkomuksen rangaistuksesta, meidän on käännettävä synnistä kuuliaisuuteen. Ihminen pelastuu vain uskosta, ei tekojen avulla, mutta hänen uskonsa täytyy näkyä hänen teoissaan." (1AO 260-261.)

Veri oli merkki, joka pelasti heidät Jumalan tuhoavalta enkeliltä. Kuten Jumala säästi israelilaisten hengen viimeisen Egyptin vitsauksen aikana, israelilaisten oli määrä pelastaa Rahab ja hänen perheensä, kun tuho saavutti Jerikon.

RISTIRII- TAISET ARVOT

Lue Joos. 9:1-20. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja on kertomuksissa Rahabista ja gibeonilaisista? Miksi niillä on merkitystä?

Tämä Joosuan kirja luku alkaa kertomalla meille, että kanaanilaiset kuninkaat, jotka yleensä hallitsivat pieniä kaupunkivaltioita, päättivät muodostaa liittoutuman israelilaisia vastaan. Gibeonin asukkaat sen sijaan päättivät tehdä liiton Israelin kanssa.

Huijatakseen israelilaisia solmimaan liiton heidän kanssaan gibeonilaiset turvautuvat juoneen, jossa he muka ovat vieraan maan lähettiläitä. 5. Moos. 20:10-18 mukaan Jumala teki eron kanaanilaisten ja niiden ihmisten välillä, jotka asuivat luvatus maan ulkopuolella.

Sanaa, joka on käännetty "ovela" tai "viekas", voidaan käyttää positiivisessa merkityksessä, jolloin se tarkoittaa harkintaa ja viisautta (Sananl. 1:4; Sananl. 8:5, 12). Negatiivisessa merkityksessä se viittaa rikolliseen tarkoitukseen (2. Moos. 21:14; 1. Sam. 23:22; Ps. 83:4). Gibeonilaisten tapauksessa heidän petollisen toimintansa takana on vähemmän tuhoisa tarkoitus, itsesuojelu.

Gibeonilaisten puhe on hämmästyttävän samankaltaista kuin Rahabin puhe. Molemmat tunnustavat Israelin Jumalan voiman, ja molemmat myöntävät, että Israelin menestys ei ole pelkästään inhimillinen saavutus. Toisin kuin muut kanaanilaiset, he eivät kapinoi Jahven suunnitelmaa vastaan antaa maa israelilaisille, ja he myöntävät, että Herra itse ajaa nämä kansat pois Israelin edestä. Uutiset Egyptistä vapautumisesta sekä Sihonin ja Ogin voittamisesta saavat Rahabin ja gibeonilaiset liittoutumaan israelilaisten kanssa. Sen sijaan, että gibeonilaiset tunnustaisivat halukkuutensa antautua Israelin Jumalalle, kuten Rahab tekee, he turvautuvat harhautukseen.

Mooseksen laissa oli määräyksiä Jumalan tahdon selvittämiseksi tällaisissa tapauksissa (4. Moos. 27:16-21). Joosuan olisi pitänyt kysyä Herran tahtoa ja välttää gibeonilaisten petos.

Jokaisen Jumalan asettaman johtajan perustavanlaatuinen velvollisuus on etsiä Jumalan tahtoa (1. Aik. 28:9; 2. Aik. 15:2; 2. Aik. 18:4; 2. Aik. 20:4, VKR). Sen laiminlyönnällä israelilaiset olivat pakotettuja joko rikkomaan Jumalan maan valloittamiseksi antamat edellytykset tai rikkomaan Herran nimessä antamansa valan, joka oli yhtä sitova.

YLLÄTTÄVÄ ARMO

Lue Joos. 9:21-27. Miten Joosuan päätöksessä yhdisyivät oikeudenmukaisuus ja armo?

Israelin kansa ei voinut hyökätä gibeonilaisten kimppuun, koska kansan päämiehet olivat vannoneet valan. Vala oli sitova niin kauan kuin siihen ei liittynyt vääryyttä tai rikollista tarkoitusta (Tuom. 11:29-40), vaikka se olisi omaksi vahingoksi.

Vanhassa testamentissa harkitsevaisuus ennen valan vannomista ja valan mukaisesti toimiminen ovat hurskaiden hyveitä (Ps. 15:4; Ps. 24:4; Saarn. 5:1, 5). Koska vala oli tehty Israelin Jumalan nimessä, johtajat eivät voineet muuttaa sitä.

Israelin johtajien tekemän juhlallisen valan myötä Israelin kohtalo liittyi erottamattomasti gibeonilaisten kohtaloon. Itse asiassa gibeonilaiset tulivat osaksi Israelin jumalanpalvelusyhteisöä, koska heidät nimitettiin Jumalan temppelin puunhakkaajiksi ja vedenkantajiksi (Joos. 9:23). Toisin kuin Israelin päämiesten tuomio, joka määräsi "asukkaat" orjuuteen (Joos. 9:21, 23), Joosuan vastaus muutti tuon kirouksen mahdolliseksi siunaukseksi gibeonilaisille (vrt. 1. Aik. 21:29).

Gibeonin myöhempi historia todistaa kaupungin nauttimista korkeista uskonnollisista etuoikeuksista sekä heidän uskollisuudestaan Jumalan kansaa kohtaan. Israelin tekemä vala pysyi voimassa sukupolvien ajan. Kun israelilaiset palasivat Babylonian pakkosiirtolaisuudesta, gibeonilaiset olivat niiden joukossa, jotka auttoivat Jerusalemin jälleenrakentamisessa (Neh. 7:25). Heidän toimillaan on ikuisesti myönteisiä seurauksia, mutta vain Jumalan armon ansiosta.

Mitä olisi voinut tapahtua, jos gibeonilaiset olisivat paljastaneet henkilöllisyytensä ja pyytäneet armoa, kuten Rahab teki? Emme tiedä, mutta emme voi sulkea pois sitä mahdollisuutta, että jopa Jumalan tahdon etsiminen olisi voinut johtaa siihen, että gibeonilaiset olisi säästetty tuholta. Jumalan perimmäinen tarkoitus ei ole rangaista syntisiä, vaan nähdä heidän tekevän parannuksen ja osoittaa heille armonsa (vrt. Hes. 18:23 ja Hes. 33:11). Gibeonilaisten harhautus on ymmärrettävä Jumalan armoon, ystävällisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen vetoamisena. Juuri kanaanilaisten kieltäytyminen katumuksesta ja Jumalan tarkoituksien uhmaaminen johti päätökseen heidän tuhoamisestaan (1. Moos. 15:16). Jumala kunnioitti sitä, että gibeonilaiset tunnustivat hänen valtasuuruutensa, halusivat rauhaa ja olivat valmiita luopumaan epäjumalanpalveluksesta ja palvomaan oikeaa Jumalaa.

KERTAUS

Lisääaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 2, s. 79–80 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 465–467.

Tämän Rahabia ja vakoojia koskevan kertomuksen jälkeen Vanha testamentti vaikenee Rahabista, kunnes hän tulee jälleen esiin Jeesuksen sukuluettelossa. Siinä kerrotaan, että hänestä tuli Juudan sukukunnasta olevan Salman, Boasin isän, vaimo ja samassa sukuluettelossa mainitun Ruutin anoppi (Matt. 1:5; vrt. Ruut 4:13, 21). Uskonsa kautta Jumalaan täydelliseen tuhoon tuomitussa Jerikossa asuneesta prostituoidusta tulee merkittävä lenkki Daavidin kuninkaalliseen sukulinjaan ja Messiaan kantaäiti. Tämän Jumala kykenee saamaan aikaan uskon kautta, vaikka se olisikin vain sinapinsiemenen kokoinen (Matt. 17:20; Luuk. 17:6).

”Eikä hänen [Rahabin] kääntymyksensä ollut mikään yksinäinen Jumalan armon osoitus niitä epäjumalanpalvelijoita kohtaan, jotka tunnustivat hänen jumalallisen arvovaltansa. Niinpä eräs sen maan väestöryhmä – gibeonilaiset – luopui pakanuudestaan ja liittyi Israeliin päästen näin osallistumaan liiton siunauksista.

Jumala ei tee mitään eroa kansallisuuden, rodun tai yhteiskuntaluokan välillä. Hän on koko ihmiskunnan Luoja. Kaikki ihmiset ovat samaa perhettä sekä luomisen että lunastuksen perusteella. Kristus tuli murtamaan jokaisen väliseinän ja avaamaan pääsyn temppelin joka osastoon, jotta jokainen sielu voisi vapaasti tulla Jumalan luo. Hänen rakkautensa on niin laaja, niin syvä ja niin runsas, että se tunkeutuu kaikkialle. Se irrottaa saatanan vaikutuksesta ne, joita hän on johtanut harhaan petoksillaan, ja tuo heidät Jumalan valtaistuimen luo, jota lupauksen kaari ympäröi. Kristuksessa ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei orjaa eikä vapaata.” (3AO 189.)

Keskustelunaiheita:

1. Keskustelkaa ”toisista mahdollisuuksista” (ja useammista) sekä siitä, miten meidän tulee antaa niitä muille. Miten voimme samalla myös varoa käyttämästä tätä käsitettä väärin? Ajatelkaa esimerkiksi naista, jota käytetään suhteessaan hyväksi ja jota neuvotaan ”osoittamaan armoa” palaamalla suhteeseen, ja kuitenkin hyväksikäyttö vain jatkuu.

2. Keskustele Rahabista mallina uskosta. Miten voimme arvostaa sitä, että ihmiset ovat avoimia Jumalalle, vaikka heidän elämäntapansa olisi kaukana raamatullisesta ihanteesta? Miten on mahdollista arvostaa heidän uskoaan ja samalla olla hyväksymättä joitakin heidän tapojaan?